

Fijn zo betekenisvol te zijn!

Harderwijk telt héél veel inwoners die zich inzetten voor een ander. Zeker met het coronavirus valt dat op. Hartverwarmend om te zien dat er in onze lokale samenleving zovelen daadwerkelijk helpen, klaarstaan en oog hebben voor een ander. Hulp bieden waar lijden dreigt, boodschappen doen, een kindertekening, een kaartje of zelfs bloemen voor ouderen die geen kant op kunnen: geweldig!

En dan de inzet van iedereen werkzaam in de zorg. Een diepe buiging voor jullie allemaal. Dat geeft ons vertrouwen in een toekomst, waarvan we hopen dat zulk betrokken omzien naar elkaar iets blijvends is.

Dat moet haast wel, want dat zagen we in onze gemeente al vóórdat we met corona te maken kregen. In deze Harderwijk-Zijn-Wij-Samen-krant lees je over hoe mensen uit jouw buurt of wijk zich voor anderen inzetten en waarom. Zo wil deze krant elke inwoner van Harderwijk inspire-

ren om zich óók in te zetten voor wie wel wat hulp kan gebruiken.

Op pagina 5 staat een interview met de burgemeester. Hij haalt het voorbeeld aan, hoe de buurt vroeger meteen in actie kwam, als er een huis in brand stond: iedereen die kon, hielp mee met het doorgeven van emmertjes water om te helpen blussen.

Dit voorbeeld is een vroege vorm van 'burgerschap'. Dit begrip - burgerschap - staat voor hoe inwoners deelnemen aan de samenleving en zo helpen vormgeven. Met burgerschap bereiken we samen veel om jouw straat, buurt of wijk en zelfs de stad waarin je woont, leuker, gezell-

iger, mooier en prettiger te maken. Hoe, dat maakt niet zoveel uit. Je belangeloos inzetten voor iemand die hulp even héél goed kan gebruiken, is óók burgerschap.

De gemeenteraad is bezig het thema burgerschap vertrouwd te maken bij stads- en dorpsgenoten. 'Burgerschap is beseffen dat de stad - wijk - buurt - straat, de school van de kinderen, de speeltuin om de hoek, het plein en het sportveld ook van jou zijn - en daarnaar handelen', zeggen de raadsleden.

Burgerschap vraagt dus iets van je, maar brengt je ook wat. Want een samenleving waarin mensen nadenken over burgerschap en daarnaar

handelen, wordt daadwerkelijk leuker en fijner. Een stad of dorp waarin mensen naar elkaar omzien is veel prettiger om in te leven, toch?

Harderwijk is mooi: vol historische gebouwen, een nieuwe boulevard en een leuk Strandeiland, maar vooral omdat zoveel mensen wonen, die er sámen iets moois van maken. Inwoners, verenigingen en bedrijven, die met elkaar verbinding zoeken en zo in Harderwijk wensen mogelijk maken en dromen doen uitkomen. Harderwijk is écht een gezellige stad waarop we héél trots mogen zijn.

Dat geldt zéker ook dit bijzondere voorjaar, waarin evenementen zijn

afgelast, toeristen thuisblijven, verenigingsleven en een belangrijk deel van het bedrijfsleven door het virus in de pauze-stand staan en zelfs de terrasjes leeg blijven. We wéten immers dat, al duurt het misschien nog lang: er komt weer een tijd om elkaar te zien, een hand te geven of een omhelzing, dikke knuffel en minstens drie kussen...

In deze krant aandacht voor – soms gewone, soms heel bijzondere - inwoners en organisaties, die elk op hun eigen wijze inhoud geven aan dat begrip burgerschap. Met tussen de regels door hoop. Hoop dat je de vraag blijft stellen hoe ook jij in Harderwijk – of Hierden – van betekenis kunt zijn...

11 'Men vindt ons steeds beter'

Harderwijkse Uitdaging maakt initiatieven mogelijk

04 'Wij staan klaar'

Brandweervrijwilligers doen zoveel meer dan branden blussen

10 'Aardgasvrije Zeebuurt'

Meedenken en -praten over je eigen buurt

02 'Harderwijk heerlijk stadje'

Heerlijk Harderwijk-voorman Wim Zwaart zet Harderwijk (inter)nationaal op de kaart

05 'Burgerschap is gewoon doen!'

Burgemeester: 'blij dat inwoners voor elkaar klaar staan'

07 'Ik doe graag iets voor anderen'

15 'Burgers richten CCNV op'

13 'Het Onderonsje'

DENK MEE, DOE MEE!
onlinestadsgesprek.harderwijk.nl

‘Harderwijk is een heerlijk stadje’

Wim Zwaart
timmermet
Heerlijk Harderwijk
aan de culinaire
snelweg

“Als inwoner mag je trots zijn op je stad.” Dat vindt voorzitter Wim Zwaart van de Stichting Heerlijk Harderwijk. Hij en de andere bestuursleden zijn al meer dan zes jaar actief om de aantrekkingskracht van de gemeente Harderwijk op recreanten en toeristen te versterken. Ze krijgen hulp van een flinke groep vrijwilligers.

“We positioneren Harderwijk dan ook als ‘culinaire Hanzestad aan het Veluwemeer’”

Heerlijk Harderwijk is al een tijdlang de naam waarmee Harderwijk zich als toeristenstad naar buiten toe laat zien. Eerder gebeurde dat met namen als ‘Harderwijk Altijd Welkom’ en ‘Ha Harderwijk’. ‘Het Verhaal van de Stad’ was tussen 2014 en 2017 de naam van

de stichting die ‘het DNA van Harderwijk’ wilde ontdekken en versterken.

“Harderwijk heeft vier belangrijke pijlers die voor het toerisme belangrijk zijn”, doceert Wim: “Water, bos, het Dolfinarium en de historische en gezellige binnenstad. Vanuit elke pijler kwam iemand in het stichtingsbestuur. Ik werd ook gevraagd. Op dat moment dacht ik: ik kan wel altijd vanaf de zijlijn iets roepen en ergens iets van vinden, maar ik kan ook proberen om daadwerkelijk iets bij te dragen aan mijn stad”.

Wat hebben de inwoners van Harderwijk er nu aan, dat er zo hard aan die toeristen wordt getrokken? “Als het de stad goed gaat, gaat het ons allemaal goed”, vindt Wim. “Ik geloof in het collectief. Toen ik in 1996 naar Harderwijk kwam, vond ik het de hoofdstad van de Noordwest Veluwe. Gek genoeg vond in die tijd niemand anders dat ook. Inmiddels voel ik me een trotse inwoner van deze stad. Ik ben heel blij met Harderwijk en dat wil ik graag uitdragen”.

Wim Zwaart hoopt dat er meer mensen zijn in Harderwijk die daar nèt zo over denken. “Wij zijn op zoek naar die ambassadeurs. Ik probeer iedereen enthousiast te maken om ambassadeur voor Harderwijk te zijn. Eigenlijk zijn alle inwoners van Harderwijk ambassadeurs. Harder-

wijk is een heerlijk stadje waar we allemaal heel trots op mogen zijn. We liggen heerlijk aan het water, hebben mooie bossen en een prachtige binnenstad. En we liggen ook nog eens centraal in het land!”

Wim trad dus toe tot het bestuur dat door het vertrek van Dolfinariumdirecteur Martin Foppen een tijdlang zonder voorzitter opereerde. “Wie zijn we en wat willen we? Op die vraag zochten we het antwoord. We gingen op zoek naar het DNA van de stad. Wat is ‘het verhaal van de stad’? Voor die vraag en hoe we ons als stad willen positioneren en marketen deden we een beroep op de creatieve industrie hier in Harderwijk.

Daar kwam na een aantal sessies dus ‘Heerlijk Harderwijk’ uit”.

De Stichting Heerlijk Harderwijk heeft ook samenwerking gezocht met Visit Veluwe, een marketingorganisatie die de hele Veluwe promoot. En met Hanzesteden Marketing, een internationale organisatie die de Hanzesteden onder de aandacht van toeristen brengt. “We richten ons nu ook steeds meer op de watersport, een tak die we vanwege de vele bouwactiviteiten hier eerder wat links hebben laten liggen”, vertelt Wim. “We gaan nu naar internationale botenbeurzen, om zo meer water-

sporters naar Harderwijk te trekken. Boot Düsseldorf bijvoorbeeld, is een hele grote beurs waar veel Duitse watersporters op af komen”.

Natuurlijk zwaait Wim Zwaart als trotse eigenaar en chef-kok ook de scepter over restaurant Ratatouille aan de Vischmarkt. Hij verwierf in de jaren negentig faam toen hij met zijn witte en zwarte brigade zijn eerdere restaurant Olivio - tegenwoordig Basiliek - aan diezelfde Vischmarkt een Michelinster bezorgde. “Harderwijk heeft een redelijk culinaire dichtheid”, zegt hij daarover. “We positioneren Harderwijk dan ook als ‘culinaire Hanzestad aan het Veluwemeer’”.

Plannen om het nóg leuker te maken heeft Wim genoeg. Een ervan deelt hij alvast: “Harderwijk heeft sinds de internationale Hanzedagen in Kampen een eigen bier. Maar hoe gaaf zou het zijn om hier ook een eigen brouwerij te hebben?” Met die vraag zijn, zo weet Wim niet geheel toevallig, andere mensen al druk bezig. Wim: “Het is vaak een kwestie van erin geloven en het dan gewoon doen!”

Village People actief in regenboogstad Harderwijk

Als regenbooggemeente ontwikkelt Harderwijk sinds 2017 actief beleid voor de acceptatie van lesbische vrouwen, homoseksuele mannen, biseksuele, transgender en intersekse personen, kortweg LHBTI+. Naar schatting behoort zo’n acht procent van de Harderwijkers tot deze groep.

“In Harderwijk is nog veel winst te halen als het gaat om begrip en acceptatie voor deze doelgroep”, vindt Steven van Geelen. De 36-jarige eigenaar van Walhalla en Holy Moly, is één van de leden van Village People, een klein groepje mensen dat zich inzet voor meer begrip voor plaatsgenoten die een andere seksuele geaardheid hebben dan hetero’s.

Steven pleitte twee jaar terug in een raadsvergadering voor een regenboogpad. “Dat regenboogpad was een initiatief van Menno Doppenberg, die zelf in de gemeenteraad zit. Hij vond, net als wij, dat in Harderwijk

te weinig aandacht is voor problemen waar de LHBTI’s tegenaan lopen. Nadat de raad eerst zijn voorstel afwees, stemde de raad later alsnog in met het regenboogpad als symbool van verbondenheid. Harderwijk laat zo zien dat iedereen, ongeacht geloof, afkomst of seksuele geaardheid, hier in deze stad welkom is.

“Met dat regenboogpad willen we op een symbolische en vooral luchtige manier bereiken dat de hetero meerderheid in Harderwijk er over nadenkt dat er een seksueel anders gearde minderheid is, die vaak veel meer moeite moet doen om hetzelfde voor elkaar te krijgen als zij.

Bovendien hebben binnen de groep LHBTI’s veel jongeren een laag of raar zelfbeeld, denken wel eens aan zelfdoding, voelen zich onbegrepen of niet geliefd door hun ouders, op school of werk. Dat doet wat met je”.

“Het bij elkaar kunnen komen alleen al, geeft deze mensen heel veel kracht en een goed gevoel. Want samen sta je sterker, toch?”

Er was in Harderwijk toen ook geen organisatie of plek waar de groep LHBTI terecht kon, vertelt Steven. “De eerste keer dat Village People in 2018 een dansfeest organiseer-

de in de Mess, kwamen er meteen tweehonderd man op af, waarvan het grootste deel bestond uit LHBTI’s. Inmiddels is er in de Mess op het Kranenburgcomplex (bij het azc) elke donderdagavond het Village People Café. “Het bij elkaar kunnen komen alleen al, geeft deze mensen heel veel kracht en een goed gevoel. Want samen sta je sterker, toch?”

Steven is positief over de rol van de gemeente. “Er is aandacht voor en het onderwerp staat hoog op de politieke agenda. Er wordt gewerkt aan zichtbaarheid en acceptatie van seksuele diversiteit in Harderwijk. Dat gebeurt op een aantal scholen, bij

sportclubs en andere maatschappelijke terreinen”. Steven, jarenlang de drijvende kracht binnen de Stichting Underground en medeorganisator van het festival Lalaland, zet zich nu blijvend in voor het versterken van de positie van LHBTI’s in Harderwijk. “Met Village People wil ik bereiken dat de drempel om hier in Harderwijk jezelf te kunnen zijn, zo laag mogelijk is. Er zijn nog altijd veel Harderwijkers die niet voor hun geaardheid durven uit te komen. Er rust nog steeds een taboe op. Veel van hen leiden daarom een dubbellevens. Zij hebben daar vaak grote problemen mee. Daarvoor moet meer bewustwording komen”.

*een dikke hug voor iedereen die
het even niet meer ziet zitten*

*een dikke
zoen voor
alle opa's en
oma's*

*een vergeet-me-nietje voor alle
mensen die zich alleen voelen*

*een dank-je-
wel speciaal
voor jou*

Een warm hart voor jou

**#coronavirus
#harderwijk #hierden**

*veel liefs voor iedereen in de
horeca*

*een zonnestraaltje voor alle
mensen die eenzaam zijn*

*een diepe buiging voor alle
zorgmedewerkers*

*een dank-je-
wel aan alle
vrijwilligers*

*respect voor alle
mantelzorgers*

trots op jou

*bedankt ook medewerkers van
Snel Herstel*

Vrijwilligers geven vluchtelingen een warm welkom

Een warm en welkom geluid laten horen, voor de vluchtelingen die in het Harderwijkse asielzoekerscentrum (azc) komen wonen. Dat is wat het Platform Welkom Vluchtelingen Harderwijk wil.

Het platform telt maar liefst tien werkgroepen met tientallen vrijwilligers die tal van activiteiten organiseren en begeleiden.

Zo speelt de werkgroep azc Actief in op de behoefte van veel asielzoekers om zinvol bezig te zijn en positief bij te dragen aan hun omgeving. De vrijwilligers organiseren bedrijfsbezoeken en workshops en helpen bij het vinden van vrijwilligerswerk of een betaalde baan.

Er is ook een fietsenwerkplaats op het azc waar vrijwilligers helpen fietsen te repareren. Je kunt je ook opgeven als gastgezin voor 'Meet & Eat', waarbij je in de namiddag samen met een klein groepje asielzoekers boodschappen doet en daarna samen een maaltijd bereidt en eet.

Voor kinderen op het asielzoekerscentrum organiseert een werkgroep elke woensdagmiddag activiteiten. Verder zijn er werkgroepen die muziektredens, sport en bewegingsactiviteiten organiseren en een werkgroep die zich richt op ontmoetingen met vrouwen uit allerlei culturen. En natuurlijk is er de werkgroep Taal & Cultuur, waarbij aardig wat vrijwilligers Nederlandse taallessen verzorgen. De gemeente ondersteunt deze 'taalmaatjes' met trainingen en lesmateriaal.

Wie ook als vrijwilliger wil helpen, kan zich opgeven via het contactformulier op de website van het Platform Welkom Vluchtelingen Harderwijk (wvharderwijk.nl).

'Wij staan klaar voor elkaar en de ander'

Brandweervrijwilligers doen zoveel meer dan branden blussen

"Ik wil iets doen waar een ander wat aan heeft. Zonder commercieel belang erachter. Dan kun je natuurlijk in een bejaardenhuis vrijwilligerswerk gaan doen, of voor iemand de hond uitlaten. Maar ik wilde graag op een andere manier iets nuttigs betekenen".

Dat 'nuttigs' werd voor Willem Termaat de brandweer. De 45-jarige Harderwijker, die een eigen houthandel en houtbewerkingsbedrijf heeft, fietste bijna drie jaar geleden de brandweerkazerne voorbij waarop een banner hing met 'collega's gezocht'. "Ik bezocht een informatieavond, waar me duidelijk werd dat ik als brandweerman van toegevoegde waarde ben", vertelt Willem. "Ik mocht eerst drie maanden lang kijken, meelopen en ervaren hoe het is om brandweervrijwilliger te zijn. Je gaat mee met uitrukken, helpt een beetje en kijkt ondertussen naar hoe de anderen het doen".

Voor zijn collega Leendert Foppen verliep dat proces totaal anders: "Ik kom uit een brandweersfamilie", vertelt het 36-jarige hoofd brandwacht en chauffeur. "Mijn vader en twee oudere broers zijn ook brandweermannen. Voor ons is er niet mooiers dan branden blussen, voor andere mensen klaar staan".

Willem en Leendert vertellen vol enthousiasme over hun vrijwilligerswerk. Het samenspel van de in totaal 34 brandweervrijwilligers in elk team vinden ze fantastisch. "Je vormt echt een team, omschrijft Leendert. Willem: "Je weet na verloop van tijd meer over elkaar dan je eigen vrouw weet. Je bent familie".

De twee beseffen het belang van hun werk. "Een stad kan niet zonder brandweer. Als in de binnenstad brand uitbreekt, staan er meteen vier of vijf panden ernaast in brand. Daar moet je dus snel bij zijn", aldus Leendert. Hij is in het dagelijks leven buitendienstmedewerker bij de gemeente. Dat werk mag hij onmiddellijk onderbreken als hij door de alarmcentrale wordt opgeroepen.

Aan motivatie geen gebrek: "De brandweer is mijn lust en mijn leven", laat Leendert weten. "Ik vind het fijn om voor mensen klaar te staan. De brandweer zie ik als hobby, zoals iemand anders op voetbal zit. Als er een brand is, wil ik die uit hebben. Je wilt mensen redden".

Willem, die zich nu brandweerdrukker, chauffeur en schipper mag noemen, wil wel iets verduidelijken. "Branden blussen denken de meesten als je vertelt dat je bij de brandweer zit. En ja, de bekende kat in de boom komt wel eens voor. Maar het is enorm veel meer: zo sta je ook opeens in een vijver te praten met een psychisch verwarde vrouw, om haar eruit te krijgen, de gereedstaande ambulance in. Of je moet naar een stukgetrokken gasleiding. Dan weer zaag en sleep je bomen weg die over wegen zijn gewaaid. Je moet mensen geruststellen. Dat hoort ook allemaal bij ons werk".

De twee zien de laatste tijd geregeld dat bij een ongeluk mensen er met hun auto omheen proberen te rijden, of foto's en filmpjes maken van de slachtoffers. Willem: "Doe alsjeblieft datgene wat je zelf graag in die situatie zou zien. Bel 112 en begin met hulp verlenen. Totdat de professionals er zijn, kun je erbij blijven en de mensen geruststellen. Een kleine moeite toch?"

Voor Leendert is het gesneden koek. "Als je buurman iets aan je vraagt, help je hem toch ook? Ik help graag burgers als ze een probleem hebben. Ook als ik ze niet ken". Willem besluit: "In elke man of vrouw schuilt wel een stukje brandweerman. Wij staan klaar voor elkaar en voor de ander".

‘Burgerschap is geen moeilijk woord: het is gewoon doen!’

Burgemeester blij dat in Harderwijk inwoners voor elkaar klaar staan

“Burgerschap is geen moeilijk of ingewikkeld woord of begrip; het is iets wat we vaak al doen”, zegt burgemeester Harm-Jan van Schaik. “In onze eigen stad is het voor veel mensen vanzelfsprekend, dat ze om zich heen kijken op de plek waar ze wonen en zich afvragen ‘wat is hier nodig?’ Wat ik zo mooi vind is dat, als er nood is, er vaak mensen zijn die klaarstaan om die nood minder heftig te maken. Dat zie ik ook nu in de onzekere tijd van de coronacrisis. Iedereen steunt elkaar, moedigt elkaar aan en helpt elkaar waar dat nodig is. Na bijna twee maanden zie ik dat gelukkig nog steeds om me heen gebeuren. Er ontstaan mooie initiatieven van Harderwijkers die elkaar helpen. Een kaartje of bloemetje voor de oudere buurman of buurvrouw of een boodschapje doen, bewoners die elkaar een hart

onder de riem steken. Maatschappelijke organisaties, stichtingen, kerken en moskeeën die nauw samenwerken om alle inwoners zo goed mogelijk door deze tijd te helpen. En horecaondernemers die maaltijden bereiden voor verzorgingshuizen. Op deze manieren geven zij een sterkere invulling aan hun sociaal burgerschap. Dit laat het belang van burgerinitiatieven zien”.

“Eén van de eerste vormen van burgerschap waren de mensen die emmertjes doorgaven om een brand te blussen”.

Harm-Jan typeert het burgerschap en de saamhorigheid die hij in Hierden aantreft als ‘zó mooi’. “In Hierden wordt heel veel zelf georganiseerd. Eerst naar elkaar kijken en vragen ‘wat kan ik zelf en wat kan de buurman?’ en dan pas ‘wat hebben we nog van buiten nodig?’. Hierdenaren realiseren heel veel. Kijk naar het Dorpshuis in Hierden dat door de Buurtvereniging Hierden is opgeknapt. Of bij tennisvereniging De Rumels. Dat hebben ze wel even zelf gedaan! Burgerschap gaat ook om de vraag ‘hoe ga je om met de buitenruimte’, vindt Harm-Jan. “Het

besef dat de straat, de buurt, de wijk ook van jou is, dan ga je er ook mee om alsof het van jou is. Dan maai je een keertje de berm, omdat je daarmee een prettiger wijk krijgt. Je doet het dan niet omdat het moet, maar omdat het kan. Dat zijn hele simpele vormen van burgerschap, die veelbetekenend zijn voor het goed functioneren van een wijk”.

Burgerschap is dus helemaal geen moeilijk woord: het is gewoon doen!” “Harderwijk kent daarnaast veel mensen die zich inzetten voor activiteiten en evenementen in de stad. Niet alleen voor henzelf om het leuk te hebben, maar voor een veel bredere groep mensen. Eigenlijk is het organiseren van evenementen óók een vorm van burgerschap. Er zit geen winsttoegmerk achter, maar het gaat erom met elkaar plezier te maken en te genieten. *Aaltjesdag* is een mooi en meteen ook groot voorbeeld daarvan. Maar ook kleinere zoals Blij Bietjes FoodFestival. Een initiatief vanuit de creatieve hoek van onze stad, waarbij anderen zich aansluiten. Daardoor ontstaat een mooi en sterk evenement. Als je het hebt over het Festival Kleurrijk Harderwijk, met allemaal kraampjes bij De Sypel; dat komt écht uit de

samenleving. De organisatoren laten zien: ‘ook wij zijn onderdeel van de stad en we zetten ons in voor elkaar’”. Harderwijk zijn wij samen!

“Of neem de Voedselbank. Die is echt professioneel georganiseerd. Of Nel’s Kledingservice; ook ontstaan als burgerinitiatief. En, op kleinere schaal: de directe burenhulp. Als je weet dat je buurvrouw moeilijk ter been is en de hond moet worden uitgelaten, dan zijn er mensen die toch even helpen om die hond naar buiten te krijgen”. De burgemeester noemt ook de brandweer als een vorm van burgerschap. “Eén van de eerste vormen van burgerschap waren de mensen die emmertjes doorgaven om een brand te blussen. En nu nog zijn er gelukkig nog steeds werkgevers die mensen vrij maken om zich als vrijwilliger in te zetten voor de *samenleving*. Dat, als de nood er is, ze mogen gaan. Niet meer met emmertjes, maar met tankauto’s tegelijk”.

Harm-Jan vraagt mensen geregeld ‘Wat drijft je?’ “Dan krijg je vaak een heel ander verhaal dan wanneer je vraagt ‘Gaat het nou goed met je?’”. Dat zie je ook bij de TEDx bijeenkomsten, die ook onder de vlag van burgerschap zijn ontstaan. Daar

zijn de organisatoren heel erg bezig met de vraag welke activiteiten organiseren mensen in onze stad of vanuit onze stad in de samenleving, die anderen weer inspireren en aan het denken zetten. Mooi is dan dat TEDx zich niet beperkt tot een zaaltje in onze stad, maar op YouTube veel verder gaat en mensen inspireert om zich in te zetten voor anderen en voor de samenleving!”

De Harderwijkse burgervader wijst op het ‘online stadsgesprek’. De gemeente komt met het platform tegemoet aan inwoners die geen tijd hebben om in zaaltjes te zitten, maar die wél goede ideeën hebben. “Dat online platform is vooral bedoeld voor, als je goede ideeën hebt, om die daar neer te zetten en anderen te motiveren om zich daarbij aan te sluiten. Je vindt er medestanders voor jouw goeie ideeën. Aan de andere kant is het platform er ook om te reageren op ideeën die bij de gemeente leven. Dat je samenwerkt aan een stad waar je van houdt”.

DENK MEE, DOE MEE!
onlinestadsgesprek.harderwijk.nl

Vrijwilligers én beheerder aan de zwier met bewoners De Zeven Akkers

"Eenzaamheid? Daar hebben de bewoners hier geen tijd voor!" Dat zegt Alien Zuurveld. Als vrijwilligster organiseert zij samen met Cees de Smalen in De Zeven Akkers met grote regelmaat activiteiten, die enorm in de smaak vallen bij de circa 120 bewoners van de seniorenserviceflat aan de Hoofdweg.

De Zeven Akkers is geen verzorgingstehuis. Het zijn vooral ouderen, die nog zelfstandig kunnen wonen in de gestapelde appartementjes. Uwoon verhuurt ze. Voor het beheer van het gebouw heeft de woningcoöperatie Cees de Smalen ingeschakeld. De 61-jarige Harderwijker doet dit werk al ruim 32 jaar. Maar naast het beheer van het gebouw doet hij veel meer, zo blijkt al snel.

Met smaak vertelt hij hoe de vrijwilligers die in de serviceflat actief zijn, een jaar of drie geleden duizend euro mochten ontvangen van een energiemaatschappij, 'om

voor de bewoners iets leuks te organiseren'. "Toen hebben Alien en ik samen met wat buurtbewoners een barbecue met een bingo erbij georganiseerd. Daar namen toen maar liefst tachtig bewoners aan deel. We organiseren ook jaarlijks een kerstviering en optredens van koren, zangers en zangeressen. Vorig jaar hadden we Willeke Alberti. Daar kwamen toen alle bewoners op af", vertelt Cees trots. Ook het optreden van Ronnie Tober, afgelopen februari, was een succes.

"Mijn moeder heeft hier lang gewoond. Vanwege haar ben ik dit werk hier gaan doen".

Cees en Alien zijn in de afgelopen jaren goed bevriend geraakt. Alien daarover: "Ik had een beroerde tijd achter de rug. Mijn moeder overleed, mijn relatie ging na zestien jaar voorbij en ik raakte ook nog eens mijn baan kwijt. Cees heeft me er in die periode doorheen gesleept en is zo een goeie vriend geworden".

Cees en Alien gaan ook wel eens met de bewoners op pad. "Naar de Veluwe Bron bijvoorbeeld", weet Cees nog wel. "We zijn niet in de sauna geweest hoor, maar de bewoners kregen er een nagelverzorging,

gezichtsbehandelingen en massages". Om vaker zulke activiteiten te kunnen organiseren kregen Alien en Cees ook subsidie van het Ouderenfonds. "Als we vijf *sponsors* wisten te krijgen, kregen we van het fonds tweeduizend euro subsidie. Toen zijn Alien en ik zelf sponsor geworden. En de gemeente ook. Die wist al wat wij deden, want één van de bewoners is de beroemde Harderwijker filmmaker Johan Ramon. Die maakt regelmatig filmpjes van onze activiteiten die vervolgens op HK13TV te zien waren".

"Van die keer dat we met de bus naar vishandel Dries van den Berg gingen. Of een tocht naar Giethoorn maakten", vult Alien Zuurveld aan. De 44-jarige Harderwijkse is al ruim drie jaar vrijwilligster op De Zeven Akkers. "Mijn moeder heeft hier lang gewoond. Vanwege haar ben ik dit werk hier gaan doen. Eigenlijk uit dank. Je kunt ook zeggen dat ik hier ben blijven plakken. Ik krijg vaak zúlke fijne reacties van de mensen hier; dat speelt zeker mee. Ze voelen zich hier niet eenzaam. Daar doe ik het voor", vertelt ze.

"Een hoop van deze mensen hebben geen familie meer, of ze hebben familie die ver weg woont en niet zo vaak op bezoek komt", weet Alien ook. Eenzaamheid ligt dus op de loer. Zou je denken. Maar in De Zeven Akkers ligt dat dus wel even anders. Alien en de andere vrijwilligers, zoals Ria en Toon Karsen, hebben snel in de gaten als mensen minder vaak komen naar bijvoorbeeld de kaartclub, of de koffieclub. Cees: "Soms moet je dan niet gaan zitten wachten, maar gewoon bij ze langgaan om te vragen waarom ze niet meer komen. Dat doe ik dus".

Uwoon: 'Cees is er vooral voor de bewoners'

'Cees is uniek in zijn soort.' Dat zegt zijn werkgever Uwoon-directeur-bestuurder Moniek van Balen over de beheerder van serviceflat De Zeven Akkers. "Cees is enige met deze functie bij Uwoon", legt ze uit. "Hij mag dan bij Uwoon op de loonlijst staan, maar de bewoners daar betalen servicekosten, dus zoals wij het voelen is hij vooral van de bewoners".

Ze geeft niettemin meteen aan dat Cees 'véél meer doet dan hij hoeft te doen'. "Hij organiseert voor de bewoners veel activiteiten samen met de vrijwilligers daar. Dat is de afgelopen jaren historisch zo gegroeid en daar ben ik blij mee. Wij vinden dat heel mooi, zoals hij zich voor hen inzet. Daar vertrouwen we hem ook in", aldus Van Balen. Ze zegt

met Cees veel contact te hebben. "Hij komt vaak bij ons op kantoor. Hij zit ook bij ons in het team".

Met dat team doelt ze op de zeven buurtbeheerders die de woningcoöperatie in dienst heeft, die hun werk doen verdeeld over de wijken waar Uwoon haar woningen heeft staan. Ook deze buurtbeheerders hebben zich tot taak gesteld een oogje in het zeil te houden als het gaat om het vereenzamen van bewoners. "Zo komen ze in actie als ze zien dat in een straat bij een bepaalde woning de gordijnen lang achtereen niet open gaan. Sommige mensen zijn nu eenmaal kwetsbaarder dan anderen, of minder mobiel. Dat is feitelijk niet onze rol, maar zo willen ook wij bijdragen aan een leefbare stad".

A	N	D	E	R	E	N	E	G	N	I	L	R	E	E	L	T	R
S	S	O	T	N	E	L	E	N	A	P	E	N	N	O	Z	S	O
E	C	O	R	O	N	A	V	I	R	U	S	S	R	E	O	R	B
C	H	J	B	U	U	R	T	G	E	N	O	T	E	N	J	I	W
C	O	P	U	O	P	N	J	I	R	V	D	S	G	D	R	A	A
U	O	G	R	L	N	E	Z	U	E	T	C	E	P	S	E	R	B
S	L	N	G	Z	L	T	O	T	O	N	R	S	G	D	H	E	U
B	D	I	E	H	G	I	D	R	A	A	V	P	L	U	H	V	R
U	A	V	R	B	L	E	E	G	R	R	O	T	U	A	E	G	
L	A	E	S	E	I	T	M	V	I	U	A	N	O	R	R	I	E
C	L	L	C	W	M	I	O	O	D	A	A	S	E	Z	D	T	M
E	T	N	H	O	L	V	T	S	L	T	B	O	R	A	E	C	E
C	J	E	A	N	A	I	I	N	E	S	F	R	I	A	R	E	E
I	E	M	P	E	C	T	V	E	W	E	E	E	S	M	W	L	S
V	S	A	P	R	H	C	A	V	E	R	E	N	M	H	I	L	T
R	D	S	A	S	E	A	T	E	G	L	L	D	E	E	J	O	E
E	A	V	R	I	J	W	I	L	L	I	G	E	R	I	K	C	R
S	G	E	K	N	E	G	E	L	L	O	C	R	E	D	N	I	K

Puzzel mee en win!

Verspreid in deze krant staan 35 woorden die in deze woordzoeker voorkomen. Deze woorden staan schuingedrukt in de leestekst. Streep alle woorden weg in de puzzel hiernaast.

Mail de oplossing vóór 20 juli naar burgerschap@harderwijk.nl

Onder de goede inzendingen verloten wij tegoedbonnen, te besteden bij Walhalla of HolyMoly in Harderwijk;

1e prijs: €100 (diner voor 2 personen)

2e prijs: €50 (lunch voor 2 personen)

3e prijs: €25 (koffie met iets lekkers voor 2 personen)

Oplissing:

<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>

‘Ik doe graag iets voor anderen’

Ellen Venema, gastvrouw in het Stadsmuseum en Marius van Dokkum Museum

“Ik doe niet meer mee aan het arbeidsproces, maar wil toch graag iets voor mensen doen. Ik wil iets betekenen voor de maatschappij. Zo zit ik gewoon in elkaar”. Zo simpel motiveert Ellen Venema (66) haar rol als vrijwilligster bij zowel het Stadsmuseum als het Marius van Dokkum Museum.

Alleen al het museum van de schilder Marius van Dokkum in het Hortuspark trok vorig jaar 45.000 mensen.

Twee middagen in de week staat ze klaar om de bezoekers van beide musea welkom te heten, een kaartje of boek te verkopen of ze te voorzien van een kop koffie met een lekker koekje erbij. Ellen is één van de meer dan zeventig vrijwilligers die de twee musea draaiende houden. Een flink aantal, maar dat mag ook wel: het aantal bezoekers is de afgelopen paar jaar spectaculair gestegen. Alleen al het museum van de schilder Marius van Dokkum in het Hortuspark trok vorig jaar 45.000 mensen.

In Harderwijk kennen we Ellen Venema ook als dé drijvende kracht van Stichting Amivedi, die vermiste en gevonden huisdieren registreert en probeert om de dieren weer terug bij hun baasje(s) te krijgen. “Dat werk doe ik al 38 jaar”, licht ze toe. “Ik ben het meldpunt van Harderwijk en Barneveld, Voorthuizen en Nijkerk. Vroeger ging dat altijd telefonisch, nu kan en gebeurt dat ook steeds vaker via internet. Daarvoor onderhoud ik ook de website en de Facebookpagina van Amivedi. Ik mis daardoor wel het

echte contact met mensen die hun dier als vermist opgeven, of melden als ze er eentje hebben gevonden”, vertelt Ellen. Voor haar vrijwilligerswerk onderhoudt zij ook regelmatig contact met dierenambulances, dierenartsen en politie.

Ze geeft direct toe dat ze een enorme dierenliefhebber is, als haar om haar motivatie wordt gevraagd. Over haar werk in de musea zegt ze: “Het zit in mijn genen dat ik graag wat voor anderen doe. Al speelt geloof ook een rol: je bereidheid iets voor je medemens te willen doen. Al loop ik niet met mijn geloof te koop, hoor. Maar voor mijzelf is dat wel belangrijk. Zo draai ik bijvoorbeeld geen ‘dienst’ op zondag. Dan ga ik dus naar de kerk”.

En ja hoor: óók daar pakt ze taken op die nu eenmaal gedaan moeten worden: “Ik schrijf de kaarten voor jarigen en doe ook mee met het rooster voor de schriftlezingen. En ik draai mee met de koffiediensten”. Ellen is ook lid van de PCOB, de Protestants Christelijke Ouderenbond. “Voor het krantje dat ze uitgeven, regel ik altijd een afbeelding of fotowerk, waarna ik het doorstuur naar de drukker”.

Ellen Venema zegt dat ze vrijwilligerswerk ‘héél belangrijk’ vindt. “Zeker in deze tijd van verharding ben ik blij iets bij te kunnen dragen door mensen te helpen. En thuiszitten is toch niks voor mij”. Ze merkt dat haar *hulpvaardigheid* op prijs wordt gesteld. “Dat lees je terug in de recensies. Daar schrijven de museumbezoekers dan bijvoorbeeld over ‘de vriendelijke ontvangst’. Leuk toch?”

Dorpshuis Hierden bron van saamhorigheid

Dé plek van verbinding in Hierden is zonder twijfel het Dorpshuis. Vele honderden vierden er al hun verjaardagen, bruiloften, jubilea en partijen. Flink wat Hierdense verenigingen hebben er hun onderkomen. Dan hebben we het nog niet gehad over de altijd drukbezochte feesten, bingo's en andere activiteiten die Buurtvereniging Hierden er organiseert.

Voor het zevenkoppige bestuur en de meer dan twintig vrijwilligers betekent het geregeld flink de handen uit de mouwen steken. Sommigen doen dat al heel lang. Neem Jetty uit de Bosch. Zij is, naast haar werk met de zalenverhuur, al bijna dertig jaar vrijwilligster. “Ik vind het leuk dingen te organiseren”, verklaart de 54-jarige Hierdense. “Zo heb ik zo'n 25 jaar geleden de bingo opgezet, die we twee keer per jaar organiseren”. En bij de kinderinstuif, het klaverjassen, de Valentijnsavond, de seniorenendag, het Oktoberfest, Sinterklaas en tijdens Koningsdag helpt ze ook altijd mee. Jetty is ook spil in de organisatie van de jaarlijkse trouwebeurs. “Mijn man's opa Marinus Uit de Bosch was in 1945 één van de oprichters van de buurtvereniging. Maar ik doe het niet alleen hoor”, benadrukt ze. “Ik neem vaak het voortouw, maar we doen het altijd samen, met z'n allen hoor!”

Herman Havelaar (53) is sinds drie jaar bestuurslid. “M'n vrouw Marga zat al in het bestuur, dus da's wel leuk. Ik ben van beroep kalvermester en dan kom je nergens. Voor mij betekent het verenigingswerk dat ik onder de mensen kom. Het is leuk werk en er zijn leuke activiteiten, anders was ik er ook snel klaar mee. Want er gaat wel veel tijd in zitten”. Herman en Jetty zeggen allebei: “Je

doet dit voor de ander. Daar doen we het voor”. Jetty voegt eraan toe dat ze veel positieve reacties krijgt over haar inzet.

Hierdenaren staan er van oudsher om bekend dat ze veel zelf doen. En ja: het liefst samen. Toen vorig jaar het intensief gebruikte Dorpshuis aan een broodnodige verbouwing en opknappbeurt toe was en de gemeente daarvoor subsidie beschikbaar stelde, deden bestuur en vrijwilligers het meeste werk zelf: zaal vernieuwd, tuin opgeknapt, zonnepanelen op het dak, toiletten en oud meubilair vervangen. “Met zelf doen verdien je veel”, weet Herman. “Zo heeft onze voorzitter, Joan Hoeven, elektricien, het leidingwerk voor zijn rekening genomen”.

De 450 leden laten zich ook niet onbetuigd: tijdens de Boerenmarkt bijvoorbeeld, kochten ze massaal de door de buurtvereniging gebakken pannenkoeken en spekten zo de verenigingskas. “De meeste Hierdenaren dragen ons een warm hart toe”, weten Herman en Jetty. “Hierdenaren vinden het belangrijk om hun feesten en zoveel jarige bruiloften in het Dorpshuis te houden. Dat is al van oudsher zo”.

Herman: “Die saamhorigheid hier vindt iedereen belangrijk”. Als hoogtepunt noemen beiden de jaarlijkse seniorenendag. Herman: “Dat kost wel de meeste tijd. Maar als je ziet hoeveel mensen er plezier aan beleven; echt *geweldig!* Vorig jaar namen honderd man deel aan het jaarlijkse uitje, waaronder ook veel singles, weduwen en weduwnaars. Dan hoor je achteraf dat ze nu nog steeds contact met elkaar hebben. Mooi toch?!”

Donja Shawky:
"Ik werk op 's Heerenloo met jongeren met een beperking. En ik bel elke dag met m'n oma van 87."

Tjalle Hartmans (15):
"Ik zit nog op school, maar ik heb een keer een dagje voor ouderen gezorgd in een dementenhuis in Hellevoetsluis."

Henk Meeuwisse (64):
"Ik ben actief in het Wijkplatform Zeebuurt en organiseer samen met Dorine Haklander de Wijkcafés. Ik woon hier prettig en vind het leuk iets terug te doen voor de stad."

Chris Boonen:
"Ik help in het Participatiehuis met het maken van kleding. Die wordt dan bij Het Goed verkocht aan mensen met een smalle beurs."

Dorien Hennink (28):
"Ik help m'n buurvrouw die ziek is. En ik wil met mijn EHBO-diploma iets gaan doen voor het Rode Kruis. Helpen bij evenementen en zo."

Alieke Haklander (13): "Ik liep een maatschappelijke stage vanuit school bij Het Onderonsje in Hierden. Ik train ook een meidenteam van vv Hierden."

Jon Schaftenaar (26):
"Ik doe vrijwilligerswerk voor Onderstroom, voorheen Underground. Ik help dan met evenementen als Happy Camper en Blijde Bietjes, zodat er voor de inwoners van Harderwijk wat leukis in de stad gebeurt."

Daniël Visscher (14):
"Ik zit op Groevenbeek, woon in de Zeebuurt en doe dit jaar 30 uur maatschappelijke stage door tijdens de Nationale Vrijwilligersdag koffie en gebak te serveren en te helpen tijdens de Halve Marathon van Harderwijk en een gymdemonstratie op onze school."

Ria van Bruggen - Bronkhorst (67):
"Ik doe nu te weinig, vind ik zelf. Ik was mantelzorger en ben oma van twaalf kleinkinderen. Daarvoor was ik vrijwilligster bij hospice Jasmijn en altijd actief in het kerkenwerk."

An Peterson (45): "Ik werk en heb kinderen, maar als ik kans zie, wil ik graag mijn steentje bijdragen."

Ysalin Beermann (5):
"Ik prik met een grieper samen met mijn vader afval van de straten in Stadswelden."

Herman van Ark (59):
"Ik werf met zes anderen sponsors voor de Veluwade. Ik ben al vijftigjaar vrijwilliger bij V.V. Hierden, waarvan dertig jaar als bestuurslid."

Francine Bleunink (68):
"Ik help al 28 jaar als vrijwilliger in de bibliotheek en zit in de patiëntenvereniging van Weideheem, waar ik ook al 7 jaar actief ben als vrijwilliger in het Grand Café."

Laura van der Horst (25):
"Ik werk bij een kledingzaak en in de horeca. Ik pas op voor een gezin in Zeewolde en help regelmatig mijn burens die al wat ouder zijn."

Willeke ten Hove (29):
"Ik deed wel eens een boodschap voor mijn buurvrouw, toen zij het moeilijk had."

Helma Klaassen (51):
"Ik ben er voor de muziek, Kunst na Arbeid in Hierden. Ik ga over de koffie en de uniformen. Zelf blaas ik al meer dan veertig jaar mee; eerst op de hoorn en de laatste jaren op de tuba."

Hoe draag jij je steentje bij (aan de samenleving)?

Nui van Hierden (77):
"Ik werkte altijd in de kerkenraad van de Grote Hervormde Kerk. Nu doe ik het wat rustiger aan. Ik tel de collectes en help wat met de administratie."

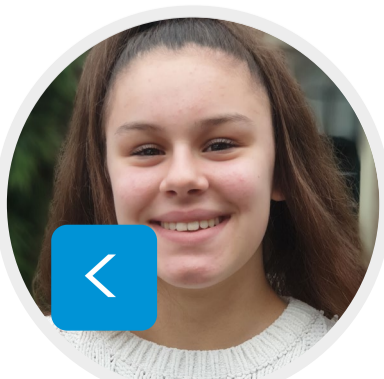

Femke Lageveen (26):
"Ik werk in de gehandicaptenzorg in een kindergroep. En ik ben mentor voor m'n zusje met autisme."

Eric de Gruijter (51):
"Ik help het Wijkplatform Zeebuurt door via Facebook buurtgenoten te stimuleren mee te doen aan activiteiten die we organiseren. Veel ouderen en mensen met een migratieachtergrond zijn vaak op hunzelf en helpen we uit hun isolement te komen."

Joost van Drie (55), Bedrijfsleider Spar Hierden: "Ik heb jaren in de kerkenraad gezeten. Dit jaar help ik met de alpha-cursus mensen die hun geloof willen verdiepen, of hoe ze hun geloof terug kunnen vinden."

Souraya Amptmeijer (13):
"Ik doe via het CCNV 20 uur maatschappelijke stage door koffie en gebak te serveren tijdens de Nationale Vrijwilligersdag. Ik vind het leuk om mensen te helpen die andere mensen helpen!"

Theo van der Heijden (75):
"Ik was Vischpoortgids en breng voor Herderewich nog het Vittepraetje rond in twee grote wijken. Ik hou ervan om Harderwijk te promoten."

'Tuinkabouters' houden Harderwijks verleden levend

HARDERWIJKSE
TUINKABOUTERS
BESTAAN ECHT!

Je staat er meestal niet bij stil. Toch is de kruidentuin in het Hortuspark één van die plekjes die van Harderwijk zo'n charmant stadje maakt. En die de herinnering aan het universiteitsverleden levend houdt.

De geschiedenis van de kruidentuin gaat terug tot 1693. Er groeien 127 soorten geneeskrachtige kruiden. Tip: veel zijn giftig, dus eet er niet zomaar van!

Al sinds de 'Hortus Medicus' in 1989 opnieuw werd aangelegd, zorgen vrijwilligers – momenteel 16 dames - ervoor dat de tuin er prachtig bij ligt. Anita Mulder (54) is de jongste. "Ik kwam erbij via m'n schoonmoeder, die er vanaf het begin bij was. Ik doe het nu vier jaar. Maar in ons groepje zijn er, die er vanaf het begin bij zitten. De oudste is 85. Het onderhoud betekent 's zomers veel wieden, paden schoonhouden en planten bijbestellen. Da's soms lastig, want het zijn 'oude' soorten, waarvan sommige aan het uitsterven zijn".

"In onze groep praten we over plantjes, maar ook over lief en leed. En we helpen elkaar. Zo brak iemand haar enkel. Nou, dan doen we voor haar toch de boodschappen. Iemand was eens gevallen. Dan bel je ook

af en toe hoe het gaat. En we doen wel eens een bakje koffie bij elkaar, al lopen we nou ook weer niet elkaars deur plat".

De dames stellen eer in hun werk. "Ja, het moet er netjes uitzien. Zeker nu het Marius van Dokkum-museum zoveel bezoekers trekt. We hebben een goede relatie met Snel Herstel. Als ik bel voor wat zand of een zak kalk is het er zó. En voor het echte snoeiwerk van heggen en bomen, krijgen we hulp van de gemeente".

De 'groene dames' - 'tuinkabouters' noemen ze zichzelf - spreken doorgaans eens per veertien dagen af op de dinsdagochtend. "Tenzij het regent. En we hebben een winterstop. Ik ben 'hoofd-tuinkabouter', dus ik zorg voor cake bij de koffie en mail, app of bel als er wat is, zorg voor (scherp) gereedschap en onderhoud contact met de gemeente". Anita hoopt op hulp van nieuwe vrijwilligers, 'want sommigen van ons raken al wat op leeftijd'.

Je staat er meestal niet bij stil, maar ga er gerust eens kijken. Dan zie je de stad mooier worden. En je weet nu hoe dat komt: omdat in Harderwijk tuinkabouters echt bestaan...

IJveren voor 'n aardgasvrije Zeebuurt

Jan en Henk zijn niet van die 'het-zal-mijn-tijd-welduren' types

Toen het coronavirus nog niet bestond, gebeurde er in de wijk Zeebuurt van alles: rommelmarkten, gezellige activiteiten in de straten, buurtbarbecues... Dat komt doordat zowel het Wijkplatform Zeebuurt als de Stichting Zeebuurt actieve vrijwilligers telt, die graag wat doen voor hun wijkgenoten.

De Zeebuurt is daarom ook verder dan andere wijken in de gesprekken over hoe de omvorming naar een aardgasvrije wijk het beste kan gaan. Wat beslist niet hoeft te betekenen dat de Zeebuurt het eerst 'van het gas af gaat', zeggen we er meteen maar bij.

Onder aanvoering van Henk Meeuwisse is vorig jaar de Groep Aardgasvrije Zeebuurt (GAZ) opgericht. De groep bestaat nu uit zo'n zes Zeebuurtbewoners. Zij vertegenwoordigen zowel eigenaren van

koopwoningen als een grote groep huurders.

Meer dan vierhonderd mensen uit alle wijken kwamen vorig jaar in het Stadstheater naar de eerste bijeenkomst over een *aardgasvrij* Harderwijk. "Daar zijn direct groepjes gevormd om erover door te praten", vertelt Zeebuurtbewoner Jan van Norel, één van de GAZ-leden. "Ons groepje besloot om onder leiding van Henk Meeuwisse verder na te denken over aardgasvrij. We zijn daarover in gesprek met een projectgroep. Daarin zitten mensen van de gemeente, netwerkbeheerder Liander en Veluwe Duurzaam, de woningcoöperaties Uwoon en Omnia Wonen en energiecoöperatie Endura".

"Je kunt niet met twaalfhonderd bewoners praten. De overheid zoekt een vertegenwoordiging. En dat willen wij wel zijn".

Henk Meeuwisse: "De overheid vraagt ons om van het gas af te gaan. Zoiets is ingrijpend voor elke inwoner van de Zeebuurt. Want geen gas

betekent nu dat je niet meer kunt koken of douchen. En verwarmen gaat dan ook niet meer. En dus is het best zinnig om als buurt gesprekspartner te zijn in discussies die hierover worden gevoerd".

"We staan er heel nuchter in", legt Jan de rol uit van GAZ. "Het komt er een keer van, dat we van het gas af moeten. Dan kun je nu achterover leunen en zien wat op je afkomt. Of je praat mee hoe dat het beste kan voor de Zeebuurtbewoners". Henk: "De mensen hier zitten met vragen. Wij kijken hoe we kunnen helpen bij het beantwoorden van die vragen. Je kunt niet met twaalfhonderd bewoners praten. De overheid zoekt een vertegenwoordiging. En dat willen wij wel zijn".

In GAZ zijn ook de vele huurders vertegenwoordigd. "Logisch", vindt Henk. "Zij hebben hele andere zorgen dan kopers. Overigens: huurders hoeven niet veel te doen, want woningen aardgasvrij maken doen Omnia en Uwoon. De eigenaren van koopwoningen des te meer. Er komt geld en een hoop geregeld bij kijken. Een *collectieve* oplossing ligt wel voor de hand. Maar zover zijn we nog niet. Nu praten we nog.

Waarom zetten beide heren zich zo voor hun eigen wijk in? Jan: "Ik ben 66 en pas gestopt met werken. Ik keek al rond naar leuk vrijwilligerswerk, om wat om handen te hebben. Hiervoor deed ik veertien jaar vrijwilligerswerk bij de jeugd van voetbalclub Zwart-Wit'63 en dit jaar ook bij de ijsbaan op de Markt. Toen kwam dit. Ik weet dat ik een keer van het gas af moet. En na mij mijn kinderen en kleinkinderen. Ik wil er aan bijdragen dat zij in een *leefbaar* milieu terecht komen".

Henk Meeuwisse (64) is lid van het Wijkplatform Zeebuurt en voorzitter van de Stichting Zeebuurt.

Hij was ook één van de drijvende krachten achter de wijkcafés. "Ik wil graag anderen helpen. Ik heb de kennis en ervaring en beschik over organisatorisch talent. En ik vind het leuk om te doen, vooral als het gaat om *duurzaamheid*".

Volgend jaar, dus in 2021, moet er voor heel Harderwijk een plan van aanpak liggen hoe de stad denkt de CO2-uitstoot te kunnen terugdringen en hoe we onze energiebehoefte willen terugdringen. "Dat is best al snel", vindt Henk. "Dan kun je dus beter meedenken, dan het ons allemaal maar laten overkomen!"

De Harderwijkse Uitdaging maakt mooie initiatieven mogelijk

Hoe, dat laat Beursvloer Harderwijk zien. Tijdens dit evenement ontmoeten bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties in Harderwijk elkaar. De Beursvloer is een initiatief van de Harderwijkse Uitdaging, die tot doel heeft – met gesloten beurzen – matches tot stand te brengen tussen het lokale bedrijfsleven, *serviceclubs*, de gemeente Harderwijk en maatschappelijke organisaties, zoals scholen, zorg- en welzijnsorganisaties en (sport)verenigingen.

Elke organisatie die iets moois wil doen om de leefbaarheid in haar woonomgeving te vergroten, kan wel menskracht, materiaal, en kennis en kunde gebruiken. Ondernemers bieden dat. Esther Rozeboom stond vijf jaar geleden aan de wieg van de Harderwijkse Uitdaging: "Iedere ondernemer heeft wel een winkeldochter liggen," legt zij uit, "óf een paar uurtjes van zijn tijd over om zich te verbinden aan een

goed doel. Er zijn veel ondernemers die graag op hun eigen manier een maatschappelijke bijdrage willen leveren aan hun directe omgeving".

De eerste Beursvloer Harderwijk in 2016 was direct een succes: 41 matches werden tot stand gebracht, met een totale maatschappelijke waarde van 31.000 euro. Het jaar daarop was nóg succesvoller. In de kantine van voetbalclub VVOG waren 75 bedrijven en maatschappelijke organisaties vertegenwoordigd. Ze brachten 47 matches tot stand met een maatschappelijke waarde van 68.000 euro.

Achter de Harderwijkse Uitdaging zit een gemengd gezelschap van ondernemers en grote maatschappelijke organisaties, verdeeld over het bestuur, de adviescommissie, het team Beursvloer dat als 'matchgroep' de matches tot stand brengt en het Comité van Aanbeveling. Daarnaast is een redactieteam actief dat het

Er zijn in Harderwijk veel mensen met goede ideeën voor hun stichting, vereniging of sportclub. Maar zo'n idee van de grond krijgen, is niet altijd even gemakkelijk. Je hebt spullen nodig, of kan best hulp gebruiken van iemand met verstand van zaken. Aan de andere kant heb je flink wat bedrijven, die graag hun steentje aan de maatschappij willen bijdragen. Niet door meteen met een cheque te wapperen. Nee; het kan ook anders...

online magazine 'Moedige Dialogo' maakt (voorheen De Nieuwe Standaard Harderwijk). Esther Rozeboom is als manager de spin in het web. Naast het helpen slagen van de matches, hielpen ondernemers van de Harderwijkse Uitdaging mee met het opzetten van een paar bijzondere projecten, waaronder 'Uitgestelde Koffie' en de 'Verkeerstuin Rietmeent'.

Heel recent kwamen de bij de Harderwijkse Uitdaging aangesloten bedrijven en organisaties bliksemsnel in actie. Dat was nadat de gemeente om hulp vroeg bij het inrichten van een noodlocatie voor dak- en thuislozen. Die overnachten tot dan toe met z'n zessen op een kamer met drie stapelbedden: veel te onveilig vanwege het *coronavirus*. Elders waren nog vier lege kamers, zodat vier mensen elk een eigen aparte slaapplek konden krijgen. Maar die kamers (en een keuken) moesten nog helemaal worden ingericht. Esther Rozeboom kreeg een telefoontje van de ge-

meente en schakelde snel: een lijstje met benodigde spullen kon al binnen twee dagen worden afgevinkt. Er werden zelfs zóveel meer goederen opgehaald (en tijdelijk opgeslagen), dat inmiddels tal van zorginstellingen en omliggende gemeenten met soortgelijke hulpvragen met succes een beroep konden doen op de Harderwijkse Uitdaging. "Men weet ons steeds beter te vinden", constateert Esther tevreden.

"Ik werk graag in teams, breng vraag en aanbod samen, en houd van een positief resultaat", antwoordt zij op

de vraag waarom ze dit allemaal doet. Het succes van de Harderwijkse Uitdaging komt volgens haar ook 'omdat de organisatie vrij kan bewegen'. "We hebben ruimte om samen op te trekken met als groter doel het ondersteunen van burgerschap".

Burgerschap is voor Esther Rozeboom geen onbekend begrip. "Het betekent voor mij dat je naar elkaar omkijkt, met een *glimlach* en altijd met een groet. Zelf ben ik geen hulpverlener, maar het kost weinig moeite om iemand oprecht aandacht te geven".

fotograaf: Marijn Fidder
 Winnaar jeugdlintje 2018. Dit jeugdlintje, een speciale medaille, is een onderscheiding voor een jonge inwoner uit de gemeente Harderwijk die zich opvallend heeft ingezet voor de gemeenschap en een voorbeeld is voor anderen.

‘Wij willen Harderwijk nog leuker maken voor kinderen’

Kinderburgemeester Isabella en kinderwethouder Nino

“Ik ga proberen om de sport-complexen) in Harderwijk meer rookvrij te krijgen. Stap voor stap. Het schoolkorfbaltoernooi en misschien ook het schoolvoetbaltoernooi. Het zou mooi zijn als dit ook op de buitensportaccommodaties kan”. Nino Petersen is elf jaar en zit nog in groep 7 op basisschool De Rank, maar je kunt hem als kinderwethouder van Harderwijk maar beter serieus nemen.

Dit geldt ook voor Isabella Hoeve die naar basisschool De Bron (groep 8) gaat. Zij is een jaar lang kinderburgemeester van Harderwijk. Nino en Isabella werden in oktober – in Harderwijk dé maand van burgerschap – uit veertien kandidaten uitgekozen om samen een jaar lang het *kindercollege* te vormen. “Ik wil Harderwijk nog leuker maken voor kinderen”, luidde destijds Isabella’s verkiezingsleus.

Doel van het kindercollege is om

kinderen meer te leren over politiek en het werk van de gemeente. In hun kielzog meteen ook hun vrienden, klasgenoten, ouders en familieleden. Burgemeester Harm-Jan van Schaik is daar blij mee: “We laten ze graag zien wat voor werk we doen. Maar wij horen ook graag wat het kindercollege ziet in Harderwijk en of het vindt dat iets anders moet”.

“Kinderen hebben een mening en Nino en ik weten wat kinderen hier leuk vinden”.

De jeugdige vertegenwoordigers van alle Harderwijkse en Hierdense kinderen nemen hun taken serieus. Ze snappen waar het om draait, merk je meteen: “Elke gemeente moet een kindercollege hebben, die over kinderen kan vertellen”, vindt Nino bijvoorbeeld. Isabella vult hem aan: “Ja, omdat kinderen een mening hebben en Nino en ik weten wat kinderen hier leuk vinden. Dat weten wij beter

dan de echte burgemeester en wethouders”.

Het kindercollege komt eens per maand op woensdagmiddag bijeen in de kamer van de echte burgemeester. Daar wordt de planning voor de komende maand besproken en tikt Isabella symbolisch af met een bijzondere voorzittershamer. Het is namelijk de hamer die het kindercollege cadeau kreeg van de gemeenteraad.

Plannen hebben de twee volop: “We gaan eenzame mensen bezoeken. Dat zijn niet alleen ouderen, maar ook jongeren hoor. Maar eerst gaan we naar een bejaardencentrum, waar we met de bewoners spelletjes gaan spelen. Dat doen we samen met andere kinderen”.

Het kindercollege vervult ook ceremoniële plichtplegingen. De twee gaan als ambassadeurs van de gemeente Harderwijk samen met de burgemeester en/of een wethouder

op pad naar evenementen en gelegenheden, om die te openen of om een toespraak te houden: “Zo hebben we Sinterklaas welkom geheten”, herinnert Nino zich. Isabella: “En ik mocht het jeugdlintje uitreiken aan Charlene, omdat ze heel veel speelgoed verkocht voor het goede doel”. Nino deed mee aan de Harderwijker Nieuwjaarsduik. Bij die gelegenheid vroeg hij aandacht voor een rookvrije omgeving. Hij was ook bij de sportverkiezingen, waar hij de prijzen uitreikte tijdens de huldiging van sporttalenten. En Isabella was bij de uitreiking van zes Virtual Reality-brillen op de kinderafdeling in ziekenhuis St Jansdal. Ze las – net als de grote burgemeester – op haar eigen school De Bron voor tijdens het Nationale Voorleesontbijt. Het kindercollege bracht verder werkbezoeken aan onder andere Harderwijk op IJs, Brownies&DownieS en was bij de startbijeenkomst van Dementievriendelijk Harderwijk, waar ze kennis maakten met een interactieve robot-kat, speciaal voor mensen met dementie.

Als afsluiting wil het kindercollege in september een schooltennistoernooi organiseren. “We zitten allebei op tennis”, melden ze. Wellicht komt er dan een bijzonder ‘dubbel’, waarbij de kinderburgemeester en haar vader het opnemen tegen de kinderwethouder met zijn vader of moeder. Op school hebben ze ook te maken met het thema ‘burgerschap’. Isabella: “Op woensdag krijgen we ‘kwink’. Dat is lesstof die je leert met situaties om te gaan en hoe je je mening moet uiten. Eerst krijgen we daarover les en daarna praten we erover in groepjes en voeren we opdrachten uit, ook buiten school in onze eigen leefomgeving”.

Nino is meer van de praktijk als het om *burgerschap* gaat: “Ik let goed op. Ik gooi bijvoorbeeld geen papertjes of blikjes op straat. En ik zeg er van van als ik zie dat andere kinderen iets naast de prullenbak gooien”. Hij bruist van ideeën. “Ik wil graag overstekplaatsen, zebrapaden, waar het al heel druk is, nóg veiliger maken. En een ‘beweegbus’ naar woonvormen en instellingen”. Nino wil zelf later iets doen bij de gemeente, waar kinderen dan vragen aan kunnen stellen. “Ik hoef dan niet per sé *burgemeester* te worden hoor”, verduidelijkt hij meteen maar even.

Isabella: “Harderwijk is al heel mooi. Eigenlijk hoeft hier niet zo veel te gebeuren, behalve dan rookvrije plekken en leuke spelletjes- of knutselclubs erbij. Die hebben ze ook in kerken, maar als je niet naar de kerk gaat, kom je daar niet zo gauw. Verder wil ik meer aan sport doen, om zo aan andere kinderen te laten zien hoe leuk sporten is. Met z’n allen een keer een turndag houden, bijvoorbeeld. En minder afval, want dan heb je ook geen natuurvervuiling. We moeten in Harderwijk meer opvallende prullenbakken plaatsen, en zoiets maken als Holle Bolle Gijs uit de Efteling, daar liggen ook nergens papertjes op straat”.

Isabella en Nino willen allebei ook graag weten wat andere kinderen voor goede ideeën hebben. Het kindercollege heeft daarvoor een eigen mailadres, waar je ook terecht kunt met vragen: kindercollege@harderwijk.nl.

‘Leerzaam én leuk zoiets mee te maken’

Bewoners denken mee over
herinrichting van de straat

Wat doe je als aanwonenden en buurt, als je hoort dat jouw straat toe is aan groot onderhoud – riolering vervangen en zo? Afwachten? Klagen omdat je hinder verwacht? Of meedenken wat nog meer kan, als de straat toch op de schop gaat?

Een groep bewoners uit de Melis Stokelaan en zes zijstraten koos voor dat laatste. Samen met wijkplatform Stadsdennen kregen ze het voor elkaar: de Melis Stokelaan is na de herinrichting stukken verkeersveiliger én mooier geworden, compleet met een vrijliggend fietspad en extra parkeerplaatsen.

“Iedereen vond dat de weg veiliger moest”.

Mirjam Marcelis (44) was een van hen. Ze kijkt vanuit haar woonkamer uit over de straat en het fietspad met daarachter de spoorlijn. Ze

blijkt tevreden terug op het proces. Dat begon al in het najaar van 2017, toen *buurtgenoten* en zij een handtekeningenactie begonnen om te ijveren voor een minder gevaarlijke Melis Stokelaan. “We kregen direct ondersteuning van het wijkplatform. Dat stelde voor een werkgroep te formeren, die met de gemeente ging meedenken over de gewenste aanpassingen”.

Die wensen kwamen er. “Iedereen vond dat de weg veiliger moest. De weg was een racebaan met fietsers en auto’s op dezelfde rijbaan en één drempel waar ze overheen vlógen. En een S-bocht, die sommige automobilisten op twee wielen namen. Voor inparkeren kreeg je geen gelegenheid. En dan rijdt hier ook nog eens vrachtverkeer van en naar bedrijventerrein Overveld”.

De werkgroep bracht briefjes rond, waarop men wensen kon schrijven

**“ZEKER IN DIT
SOORT PROJECTEN
MOETEN BEWONERS
INSPRAAK HEBBEN”**

en haalde ze weer op. Daarna volgden zes brainstormsessies op het stadhuis, met ambtenaren en de aannemer erbij. “Het leek me leuk zoiets een keer mee te maken en te zien hoe zoiets tot stand komt”, vertelt Mirjam, die moeder is van drie kinderen. “Ik ging er open in en dacht: ‘We zien wel wat er uit komt’. Voor mij was het heel leerzaam en bovendien beregezellig. Wat me opviel was dat er zeer zeker naar ons werd geluisterd. Ik weet nu wat er allemaal bij komt kijken. Zelfs ProRail kwam er nog aan te pas, omdat het hek bij het spoor opgeschoven moest worden”.

De werkgroepsleden kregen ook te horen wanneer iets niet uitgevoerd kon worden: “Dat werd ons goed uitgelegd. Zo wilden we graag de straat wat bochtiger, maar dat bleek niet mogelijk, omdat dan de boomwortels eronder zouden lijden”. Ook de andere buurtbewoners kregen uitleg tijdens een informatieavond in De Kiekmure. “Bewoners van zijstraten als de Roemer Visscherstraat en Spiegelstraat konden ervoor kiezen bomen weg te laten voor meer parkeerplaatsen of herplanten. Daar kozen ze voor. En voor eenrichtingsverkeer.

Ze hebben daar goed over meegedacht, zelfs in welke richting”.

“Zeker in dit soort projecten moeten bewoners inspraak hebben”, weet Mirjam nu. “De overheid kan wel iets bedenken, maar het is belangrijk dat ook af te stemmen op de behoeften en wensen die er leven. Natuurlijk kun je het niet iedereen naar z’n zin maken, of pakt iets achteraf niet goed uit. Zo was de verkeersdrempel bij de Van Harenstraat eerst veel te hoog. Dat resulteerde in veel lawaai. Toen dat duidelijk werd, is dat meteen veranderd”.

In Hierden kent iedereen Het Onderonsje

Wat doe jij als je om je heen ziet dat mensen maar alleen thuis zitten en zich best eenzaam voelen? Gerard van der Vlies uit Hierden kwam tien jaar geleden niet alleen met een leuk idee, maar ging er ook mee aan de slag. Samen met zijn vrouw Pia organiseren ze eenmaal in de week op donderdag van tien tot vier uur een gezellige bijeenkomst in het Koetshuis, een klein ontmoetingsgebouw achter de Dorpskerk aan de Zuiderzeestraatweg in Hierden.

Elke Hierdenaar kent Het Onderonsje, want zo is de wekelijkse samenkomst alom bekend. “En de ongeveer vijftien tot twintig deelnemers komen altijd, of ze moeten ziek zijn”, vertellen Gerard en Pia niet zonder trots. Het echtpaar, nu 73 en 72 jaar oud, vierde afgelopen december hun vijftigste trouwdag.

Ze doen deze wekelijkse ontmoetingen samen met vrijwilligers en af en toe met leerlingen van scholen voor hun maatschappelijke stage. “Voordat we van start gingen, zijn we eerst op zoek gegaan naar vrijwilligers. Nou, we hadden er binnen de kortste keren 22. En die zijn er allemaal nóg, al is een enkeling nu

deelnemer geworden”. Sinds kort krijgen ze ook hulp van de Syrische vluchteling Monta die met haar gezin in Hierden is komen wonen.

“Dan zit het kleine zaaltje met zo’n dertig man bomvol”.

Het Onderonsje in Hierden voorziet overduidelijk in een behoefte. Wat opvalt is dat de deelnemers allemaal al wat oudere dames zijn. Een aantal arriveert per rollator, een enkeling met rolstoel of met de buurtbus. Eerst drinken ze samen koffie, waarna ze aan de slag gaan met een leuke activiteit. Vandaag naaien ze een mini-tableautje van kleurige knopen. Tussen de middag is er soep met broodjes of iets anders. “Dat vindt iedereen geweldig”, weet Pia. “Zeker als je alle dagen van de week zelf je boterham moet smeren en alleen moet opeten”.

Elke laatste donderdag van de maand is er bingo. “Dan zit het kleine zaaltje met zo’n dertig man bomvol. Onze penningmeester regelt de prijsjes. Dit is echt iets gezellig dorps. Dit krijg je in de stad niet zo gauw van de grond”, meent Gerard, die zelf 46 jaar geleden in Hierden is komen wonen. “Er heerst hier saamhorigheid. Er is altijd belangstelling voor elkaar en ook zorg voor elkaar.

Via de kerk kregen we de ruimte in het Koetshuis, waar we nu na tien jaar nog steeds gebruik van maken. Dat we omzien naar elkaar heel belangrijk vinden, komt voort uit onze *levensovertuiging*. Dat geeft voldoening en houdt ons bij het organiseren scherp”.

Pia en Gerard vinden het kortom geweldig om te doen. Ze draaien er hun hand niet voor om, om samen met de vrijwilligers soep en stampotten te koken, of pannenkoeken en eieren te bakken, of om voor twintig man slaatjes te maken. Wel maken ze zich wat zorgen over de toekomst. Zowel Pia als Gerard zien hun gezondheid achteruit gaan, willen ze daarover kwijt. Pia: “Ja, wat komt hierna? Het liefst weer een echtpaar van rond de zestig, dat het stokje van ons wil overnemen. Anders ben ik bang dat het een beetje dood zal bloeden”. “Och”, relativeert Gerard, “zover is het nog niet. Eerst maar eens zien hoe het loopt”.

‘Fijn dat we er zó bij betrokken zijn’

roen verbindt”, roept Niek Heijboer vaak. En vol overtuiging. De 36-jarige landschapsarchitect maakt overal in Harderwijk plannen om wijken en buurten van (extra) groen te voorzien. Dat ‘verbinden’ neemt hij bijna letterlijk, want veel plannen maakt hij samen met de buurt- en wijkbewoners. Al dan niet in klankbordgroepen denken zij met hem mee. Zij komen met ideeën om in de openbare ruimten van de stad plekken te maken waar het prettig is om te zijn en elkaar te ontmoeten.

Landschapsarchitect Niek Heijboer: ‘groen verbindt’

“Het vergroenen van Harderwijk is mijn opgave. Bewoners reiken ideeën aan, ik luister en vertaal ze met pen op papier”, legt Niek uit. “Een groene omgeving draagt voor een belangrijk deel bij aan de kwaliteit van leven. Uitzicht op natuur doet patiënten sneller herstellen en stadsgroen beperkt wateroverlast en hittestress. Mensen voelen zich prettiger en gelukkiger in een groene omgeving. Daarnaast nodigen groene plekken als parken en plantsoenen uit tot recreatie en sociale interactie. Mensen komen elkaar tegen en maken een praatje in het park, of onderhouden een gezamenlijk groen plekje in de buurt”.

Dit jaar worden de Stille Wei en de ijsbaan omgetoverd tot de Wijde Wellen; een verblijfsgebied dat samen met de vernieuwde Strandboulevard en het Strandeiland, Harderwijk in Nederland op de kaart moet zetten. Maar Niek is ook supertrots op het Crescentpark in Drielanden, dat vorig jaar gereed kwam. Meer dan veertig Drielandenaren dachten met hem mee hoe het park eruit moest gaan zien. En wat er wel en wat er niet in zou moeten komen.

Twee van die ‘meedenkers’ zijn Jan en Herma Oostra. Vanuit hun appartement aan de Drielandendreef genieten ze dagelijks van het weidse uitzicht over het splinternieuwe park, dat afgelopen winter ook als waterberging goed van dienst bleek te zijn. Jan, nu 71, runde voor zijn pensionering als groenbeheerder in het Friese Franeker de buitendienst. Na zijn pensionering zette hij zich zeven jaar in voor een stichting in Friesland die met hulp van veel vrijwilligers het bosbeheer deed. Kennis en kunde die hem na zijn komst naar Harderwijk dus mooi van pas kwam.

‘WE BOFFEN MAAR!’

Dat was drie jaar geleden, toen hij met zijn Harderwijkse Herma in het huwelijk trad. De twee hadden elkaar op een christelijke datingsite leren kennen. “Groen verbindt, maar internet verbindt dus ook”, grapt Herma (68). Bijna haar hele werkzame leven verzorgde zij de administratie van de Zorggroep Noordwest-Veluwe. Nu is ze actief als penningmeester van Gospelkoor Inspiration.

Jan en zij hoorden twee jaar geleden dat er in Harderweide een park kwam, dus waren ze heel nieuwsgierig naar de eerste schetsplannen die Niek in basisschool De Triangel presenteerde. “Daar vroeg Niek aan ons ‘Wat willen jullie?’, vertelt Jan. “Nou, graag een park met veel water en natuur en paden om doorheen te lopen. En waar kinderen lekker kunnen spelen”, zeiden we toen. Daarna

zijn we nog een keer of drie uitgenodigd om feedback te geven op de telkens verder uitgewerkte schetsplannen”. Op voorspraak van Jan en Herma werd een dikke begroeiing van elzen flink uitgedund, zodat de honderden bewoners aan de Drielandendreef een veel fraaier uitzicht kregen op het park erachter.

Met het uiteindelijke resultaat zijn ze ‘héél blij’. Jan: “Onze buurtgenoten vinden het ook mooi. Daar doe je het toch voor? Dan geniet ik er dubbel van!” Herma: “Van het hondenstrand hebben we helemaal geen last; die honden zorgen juist voor reuring. Net als de kinderen die veel in het zand en in het water spelen. Ook onze kleinkinderen, als ze hier op bezoek zijn. Je kunt hier fantastisch wandelen, wat we graag doen. Gezinnen komen hier op de fiets naartoe om te picknicken. Het is hier heerlijk voor hen. Het Crescentpark is echt een aanwinst voor de buurt. En net als iedereen vinden we het hartstikke fijn dat wij vanaf het begin zó bij de totstandkoming zijn betrokken! We boffen maar!”

Gemeentelijk projectleider Erik Hamelink coördineert de uitvoering

van de groenprojecten. Niek en hij blikken trots terug op het proces waarbij de bewoners zoveel inbreng hebben gehad. “Als het goed is ingericht, dan zijn mensen er ook trots op en willen ze ook bijdragen aan het gezamenlijk groenonderhoud”, weet Erik Hamelink. “Dat zie je ook in de Zeebuurt, Stadsweiden en Veldkamp. Daar merk je dat mensen door het werken in hun gemeenschappelijke moestuin elkaar beter leren kennen. Toen een dame uit die groep ziek werd, gingen de anderen voor haar de boodschappen doen”. Hij lacht: “Mensen laten groen groeien en groen laat mensen groeien!”

‘De kracht van groen is sociale cohesie’

Niek beaamt dat: “Een groene omgeving draagt belangrijk bij aan de kwaliteit van je leven. Groen maakt gelukkig. Onderzoek heeft bovendien aangetoond dat de aanwezigheid van groen en activiteiten in en bij het groen bijdragen aan meer veiligheid en minder verloedering in de buurt”. Erik zegt dat terug te zien in het Crescentpark. “Daar is tot nu toe geen vandalisme geweest en zie je haast nooit zwerfafval liggen. De mensen houden het zelf bij en spreken elkaar er zo nodig op aan”.

Bevlogen burgers richten CCNV op

Christelijk College Nassau-Veluwe bestaat al bijna 101 jaar

Het thema 'burgerschap', dat je in deze krant nogal eens tegenkomt in de verhalen, lijkt een betrekkelijk nieuw begrip. Iets van de afgelopen jaren. Maar schijn bedriegt: ook in voorgaande eeuwen kenden Harderwijkers en Hierdenaren al verder om zich heen en bedachten ze wat er nodig was. Een mooi voorbeeld vormt in 1919 de oprichting van het CCNV, het Christelijk College Nassau-Veluwe...

Wie de ontstaansgeschiedenis wil weten van wat toen het Christelijk Lyceum heette, kan dat het beste vragen aan voormalig CCNV-geschiedenisdocent Liek Mulder. Hij is ook redacteur en mede-auteur van het vorig jaar verschenen boek 'Honderd jaar onderwijs met aandacht 1919-2019'. En natuurlijk Elly Bakker-Pierik, die als rector-bestuurder al zeven jaar aan het roer staat van het CCNV.

Er ontstond al in de tweede helft van de negentiende eeuw duidelijk behoefte aan onderwijs gebaseerd op de eigen principes. Tot die tijd was er alleen maar openbaar onderwijs in Nederland. Scholen waar onderwijs werd gegeven vanuit een geloofsovertuiging bestonden toen nog niet. Die scholen gingen 'bijzondere scholen' heten. De overheid vond dat toen prima, maar wie zo'n school wilde oprichten moest dat maar zelf betalen. Daarover ontbrandde een politieke strijd, de schoolstrijd, die draaide om erkenning van het bijzonder onderwijs en dezelfde behandeling als het openbaar onderwijs.

In diezelfde periode begon de verzui-ling van Nederland. Een soort eman-

cipatiebeweging van protestanten, katholieken en socialisten, die allerlei organisaties van hun eigen 'kleur' oprichtten. Mensen uit alle lagen van de samenleving werden geactiveerd om maatschappelijk in beweging te komen. Dat lukte: er was toenemende burgerparticipatie, die leidde tot de oprichting van tal van organisaties, zoals 'eigen' politieke partijen, vakbonden, kranten en later ook omroepen.

Het duurde tot 1917 toen er – midden in de Eerste Wereldoorlog – een hele belangrijke grondwetsherziening kwam. Zo werd het algemeen kiesrecht voor mannen ingevoerd en ook het systeem van evenredige vertegenwoordiging. Daarbij telt dus elke stem mee voor de uiteindelijke verdeling van het aantal zetels in de Tweede Kamer. Maar ook werden – na vele jaren van strijd – openbaar en bijzonder onderwijs, ook financieel, aan elkaar gelijkgesteld; de bekende onderwijsapificatie.

Overall in Nederland werden kort na die grondwetsherziening bijzondere scholen gesticht, die dus vanaf dat moment werden bekostigd door het

rijk. Rond die tijd was er dus al behoorlijk wat burgerparticipatie. Niet zo vreemd als je bedenkt dat de rol van de overheid toen heel klein was. Nederland telde maar een paar duizend rijksambtenaren. Omdat de overheid destijds gaten liet vallen, werden veel zaken door burgers gedaan. Dat waren vaak mensen met aanzien in een dorp of stad; de notaris, de bankier, de dominee en de pastoor, bepaalde gemeenteambtenaren.

"Het was echt idealisme"

Zo richtte een aantal bevlogen Nederlanders in 1905 de Vereniging tot Christelijk Hulpbetoon aan Tuberculoselijders op, die in Harderwijk in 1908 een centrum voor tuberculoselijders opende: sanatorium Sonnevank. In de zomer van 1918 vergaderde een groepje vooraanstaande Harderwijkers – drie predikanten, een bankier, de politiecommissaris, de gemeentearchitect en de gemeentesecretaris – voor het eerst over de oprichting van 'een inrichting voor hoger onderwijs'. Harderwijk had toen geen school voor middelbaar onderwijs. Zo'n school was namelijk veel kostbaarder dan een lage-

re school en zonder overheidssteun niet te betalen voor de 'kleine luyden', de gewone mensen. Hun kinderen gingen na de lagere school werken; alleen een hele kleine bovenlaag van welvarende mensen stroomde door naar een middelbare school.

Dat dit zevental zoveel tijd en energie stak in het oprichten van een christelijke middelbare school, had alles te maken met de emancipatie en verzuiling die in Nederland gaande waren. Er ontstonden namelijk allerlei organisaties op basis van een bepaalde grondslag. Om die organisaties te leiden en sterker te maken, waren goed opgeleide mensen – en dus goed onderwijs van eigen kleur – van groot belang. De zeven mannen – zelf ook vaders met kinderen – hielpen er dus het protestantse (en daarmee grootste) deel van de Harderwijkse bevolking mee, en ook de kinderen van de kleine luyden in de omliggende dorpen. Dat hun initiatief ook leidde tot meer waardering, eer en een (nog) hoger aanzien speelde natuurlijk ook mee...

Liek Mulder ziet gelijkenissen tussen toen en nu: "Je ziet ook nu dat

de overheid zich aan het terugtrekken is. En dat daardoor een herleving, een wederopbloei optreedt van burgerparticipatie. Er worden nieuwe energiecoöperaties, natuurorganisaties, buurt- en sportverenigingen opgericht. Het grote verschil met toen en nu is dat de overheid tegenwoordig faciliteert, waar mensen vroeger hun burgerinitiatieven moesten bevechten".

"Ik neem daarom mijn hoed af voor die groep mensen uit die tijd", zegt hij. "Zij hadden hart voor de samenleving en gaven 'Jan met de pet' de kans op goed onderwijs, ofwel 'verheffing van het volk'. Het was echt idealisme". Rector-bestuurder Elly Bakker-Pierik is het daarmee eens: "Ik ben die mensen nog altijd dankbaar voor wat ze hebben gedaan". Ze wijst erop dat het CCNV nog steeds een vereniging is. "Wij vinden nog steeds de inbreng van ouders héél belangrijk", aldus Bakker. "Al is het tegenwoordig vooral de MR, de medezeggenschapsraad, waarin ook ouders zijn vertegenwoordigd, die meedenkt en meestuurt op beleidszaken en de inrichting van het onderwijs".

‘Het samen zoeken naar antwoorden; dát is burgerschap’

“JE LEERT ZE
OOG TE HEBBEN
VOOR HUN
OMGEVING”

“Burgerschap komt bij kinderen niet vanzelf; dat moet je ze aanleren”. Dat zegt directeur Rob van Leijenhorst van christelijke basisschool De Brug. Hij en de andere leerkrachten op De Brug beschouwen onderwijs geven in burgerschap als een opdracht. “Het gaat ons erom dat leerlingen basisvaardigheden aanleren, waar ze in hun latere leven wat aan hebben, iets mee kunnen”.

Niet zo vreemd dus, dat ouders en buurtbewoners van de school aan de Piet Heijnlaan in de wijk Wittenhagen elk jaar wel basisscholieren treffen, die een actie houden om geld in te zamelen voor een goed doel. Afgelopen jaar was dat voor de Wens Ambulance en dit schooljaar voor War Child. Elk jaar doet de school ook mee aan de ‘Actie Schoenendoos’, die uitgaat van de kerken. De leerlingen vullen een schoenendoos met dingen van henzelf en schenken die aan kinderen die het niet zo breed hebben.

“Je kweekt bij een kind verantwoordelijkheid aan”.

Volgens Van Leijenhorst is burgerschap ‘een begrip dat de overheid heeft bedacht om aan het onderwijs toe te voegen’: “Net als democratisering, wat onder meer inhoudt dat je leert om met elkaar te overleggen, hoe je overeenstemming bereikt en vooral: hoe je verantwoordelijkheid neemt voor je omgeving. Het sluit aan bij de kernwaarden van deze school: verantwoordelijk zijn voor je omgeving en voor elkaar”.

“Kinderen zijn vanaf hun geboorte egocentrisch. Dat hoort ook zo en past ook bij hun ontwikkeling. Pas vanaf een jaar of vijf, zes, krijgt de wereld om hen heen betekenis. Dan pas gaat een kind relaties leggen. Daar hoort ook bij dat het voor zichzelf opkomt. Al moet je dat proces wel goed begeleiden, anders kan het schade oplopen.”

De 47-jarige onderwijzer ziet dat begeleiden als een samenspel tussen ouders en school, elk als opvoeders met eigen verantwoordelijkheden. “De ouders zetten de lijnen uit en wij de regels van de school. Je kweekt bij een kind verantwoordelijkheid aan. Voor zichzelf, maar ook voor een ander. Je leert ze oog te hebben voor hun omgeving”.

In de bovenbouw leren de leerlingen hoe democratie werkt en over de omgang met elkaar. “Een soort maatschappijleer”, legt Van Leijenhorst uit. Kers op de democratietaart is het

uitje dat elke groep 8 naar de Tweede Kamer in Den Haag maakt. Daar krijgen de leerlingen uitleg hoe er in Nederland besluiten worden genomen en waaraan het belastinggeld uitgegeven wordt.

De leerlingen brengen ook een bezoek aan het Huis van de Stad waar ze kennismaken met raadsleden en door de burgemeester en wethouders worden ontvangen. Meester Rob is trots dat zijn school ook een zogeheten ‘kanjerschool’ is. “Dat wil zeggen dat wij de kleuters al vanaf het begin leren om te zien naar elkaar. Zo werk je aan onderling respect. Eigenlijk gaat het er om je eigen ruimte in de maatschappij te ontdekken, zonder dat dit ten koste gaat van een ander”.

Als voorbeeld noemt hij de wens van een groep kinderen om een voetbalveldje op het schoolplein te krijgen. “We hebben toen de buurt op de koffie uitgenodigd. Die waren blij verrast dat om hun mening werd gevraagd. Het voetbalveldje ging uiteindelijk niet door, vanwege de vele auto’s die er vlak naast staan, maar toch...”

Ook op het middelbaar en voortgezet onderwijs is burgerschap een thema dat veel aandacht krijgt. Op het Christelijk College Nassau-Veluwe (CCNV) bijvoorbeeld komt burgerschap aan de orde in het vak maatschappijleer en op het VWO ook in het keuzevak maatschappijwetenschappen. “En ook in het vak godsdienst en levensbeschouwing. Dat is omdat wij een christelijke school zijn”, legt rector-bestuurder Elly Bakker –Pierik uit. “Je leert in deze vakken alles over wat er in de maatschappij is en vervolgens hoe jij je daartoe houdt. Daar discussiëren en debatteren de leerlingen ook over. Dan komen ze er meteen achter dat burgerschap niet altijd even makkelijk is. Het is namelijk ook antwoord geven op grote vraagstukken. Het samen zoeken naar antwoorden; dát is burgerschap”.

Begin maart was het CCNV, dat dit schooljaar haar honderdjarig bestaan viert, gastheer van een ‘Munesco’ voor leerlingen van

scholen uit Nederland en Vlaanderen. Tijdens deze Munesco, die werd gehouden in de raadszaal van het Huis van de Stad, spelen de circa zestig leerlingen een simulatie na van een VN-vergadering, waarin deze keer het thema ‘water’ centraal stond.

De rector-bestuurder geeft aan dat burgerschap ook ‘in ons profiel zit’. “Wij zijn sinds 2010 een UNESCO-school. Het UNESCO-gedachtengoed valt uiteen in de vier thema’s Duurzame ontwikkeling, Vrede en Mensenrechten, Burgerschap en Intercultureel Leren. Burgerschap zit bij ons dus in de genen. Bij collega’s, maar ook bij de leerlingen”.

Colofon:

De Harderwijk zijn wij Samen krant is een speciale uitgave van de gemeente Harderwijk. Iedereen die in de gemeente Harderwijk woont, wordt uitgenodigd om mee te doen in de samenleving. Burgerschap is het besef dat de stad, wijk, buurt, het dorp, de straat, school van de kinderen, speeltuin om de hoek, het sportveld en het plein ook van jou zijn. Een prettige woonomgeving nodigt inwoners uit elkaar te ontmoeten en aangenaam met elkaar samen te leven. Harderwijk zijn wij Samen.

Deze krant is in mei 2020 uitgegeven door gemeente Harderwijk. Meer informatie? Neem contact op met Team Communicatie. 0341 - 411 911

Teksten: Harry Schipper
Beeld: Harry Schipper, Peter Sitsen (coverfoto), Suzanne Kemper (pagina 11), Marijn Fiddler (pagina 12)
Opmaak en illustratie: Inzpire design & communicatie

DROOM MEE MET HET
STADSIDEE 2020.

onlinestadsbesprek.harderwijk.nl